

Tăng cường sự lãnh đạo của Tỉnh ủy An Giang đối với công tác vận động đồng bào Khmer hiện nay

LÊ THỊ DIỄM TRINH

Ủy Ban nhân dân xã Hòa An, huyện Chợ Mới, An Giang; Email: gcttrinh@gmail.com

Tóm tắt: Dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của Tỉnh ủy An Giang, công tác vận động đồng bào Khmer đã đạt được những kết quả nhất định, góp phần ổn định chính trị - xã hội, phát triển kinh tế và từng bước nâng cao đời sống cho người dân. Bài viết làm rõ thực trạng Tỉnh ủy An Giang lãnh đạo công tác vận động đồng bào Khmer; từ đó, đề xuất một số giải pháp tăng cường sự lãnh đạo của Tỉnh ủy đối với công tác vận động đồng bào Khmer thời gian tới.

Từ khóa: công tác vận động đồng bào Khmer; Tỉnh ủy An Giang.

1. Thực trạng lãnh đạo của Tỉnh ủy An Giang đối với công tác vận động đồng bào Khmer hiện nay

An Giang là tỉnh biên giới đầu nguồn sông Cửu Long, giáp hai tỉnh Kandal và Takeo của nước bạn Campuchia. Dọc chiều dài biên giới gần 100km, có nhiều dân tộc thiểu số cùng chung sống suốt hàng trăm năm qua. Theo số liệu thống kê, trên địa bàn tỉnh An Giang có gần 28.500 hộ dân tộc thiểu số Khmer, Chăm, Hoa với khoảng 112.000 người, chiếm 5,26% tổng dân số toàn tỉnh. Trong đó, đồng bào dân tộc Khmer chiếm 3,98% tổng dân số toàn tỉnh, sống tập trung nhiều nhất ở hai huyện biên giới là Tri Tôn và Tịnh Biên⁽¹⁾.

Thời gian qua, Tỉnh ủy An Giang đã rất chú trọng lãnh đạo công tác vận động đồng bào Khmer thông qua việc ban hành nhiều báo cáo, quyết định liên quan, cụ thể: báo cáo tình hình thực hiện một số chủ trương, chính sách với người dân tộc Khmer trên địa bàn tỉnh An Giang đoạn 2010-2015, ngày 14/9/2016; báo cáo số 481/BC-UBND ngày 07/8/2018 rà soát các chính sách phát triển kinh tế - xã hội cho vùng đồng bào dân tộc Khmer, chính sách đào tạo, bồi dưỡng cán bộ dân tộc Khmer vùng đồng bằng sông Cửu Long; báo cáo số 626/BC-UBND ngày 20/7/2023 sơ kết 05 năm thực hiện Chỉ thị số 19-CT/TW của Ban Bí thư về tăng cường công tác ở vùng đồng bào dân tộc Khmer trong tình hình mới trên địa bàn tỉnh An Giang; báo cáo số 691/BC-UBND ngày 08/8/2023 thực hiện chính sách phát triển kinh tế - xã hội ở vùng đồng bào dân tộc Khmer giai đoạn 2018-2023...

Các xã, phường, thị trấn trong vùng đồng bào Khmer đều được phủ sóng phát thanh, truyền hình và sóng điện thoại, mạng internet 100%; tỷ lệ người dân được nghe, nhìn phát thanh truyền hình gần 100%. Những nơi có đồng bào dân tộc Khmer sinh sống

phát cả hai ngôn ngữ Việt - Khmer để bà con đồng bào kịp thời nắm bắt các chủ trương, chính sách của địa phương và hoạt động đúng theo chủ trương, chính sách của Đảng và pháp luật Nhà nước⁽²⁾.

Nhờ có sự lãnh đạo, chỉ đạo sát sao của cấp ủy, tổ chức đảng mà đời sống kinh tế - xã hội ở một số địa phương đã có chuyển biến mạnh. An Giang đã tiến hành nhiều biện pháp vận động đồng bào Khmer thực hiện chính sách xóa đói giảm nghèo và được đồng bào đồng bào tham gia với nhiều hình thức và đạt kết quả khả quan. Cụ thể: Nếu như đầu năm 2023 toàn tỉnh có 14.872 hộ nghèo (tỷ lệ 2,8%), thì đến cuối năm số hộ nghèo còn 10.913 hộ (tỷ lệ 2,07%, giảm 0,73% so với đầu năm). Hộ nghèo tập trung chủ yếu ở vùng núi, vùng sâu, vùng xa và các xã có đồng bào Khmer: Cao nhất là huyện Tri Tôn với 2.164 hộ nghèo (tỷ lệ 6,47%) và An Phú với 3.254 hộ nghèo (tỷ lệ 5,67%)⁽³⁾.

Đẩy mạnh việc phối hợp với Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội ở Trung ương lãnh đạo, định hướng hoạt động đối với Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội ở địa phương, đơn vị. Thực tế trên địa bàn tỉnh An Giang, vùng đồng bào dân tộc Khmer sinh sống xen kẽ với đồng bào Hoa, Kinh; Phật giáo Nam tông Khmer hoạt động đan xen với các tôn giáo khác trên cùng địa bàn. Mặt khác, một bộ phận đồng bào dân tộc Khmer sống gần biên giới giáp với Campuchia có mối quan hệ nhiều mặt, kể cả quan hệ thân tộc với người Khmer ở Campuchia.

Trong những năm qua, Tỉnh ủy An Giang đã sát sao lãnh đạo, chỉ đạo việc đổi mới nội dung, phương thức hoạt động của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội ở vùng đồng bào dân tộc Khmer. Lãnh đạo, chỉ đạo công tác phối hợp với các cơ quan, tổ chức liên quan trên địa bàn triển khai thực hiện công tác dân vận.

Tổ chức họp giao ban định kỳ làm việc với ban dân vận, chính quyền, lực lượng vũ trang, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội về công tác vận động đồng bào Khmer. Thể chế hoá, cụ thể hoá chủ trương, đường lối của Đảng về công tác vận động đồng bào Khmer gắn với việc thực hiện chức năng, nhiệm vụ của từng cơ quan, tổ chức trong hệ thống chính trị; triển khai sâu rộng phong trào thi đua "Dân vận khéo".

Công tác quy hoạch, bố trí, sắp xếp, đào tạo, bồi dưỡng, sử dụng cán bộ người dân tộc Khmer cũng có những chuyển biến đáng kể. Thực hiện kiện toàn hệ thống chính trị, nâng cao hiệu quả hoạt động của bộ máy quản lý nhà nước, công tác đào tạo và sử dụng cán bộ đồng bào Khmer được quan tâm thực hiện. Số lượng đồng bào Khmer tham gia vào cơ quan nhà nước, hệ thống chính trị của tỉnh ngày càng tăng với 1.456 người (nam: 874 người, nữ: 582 người)⁽⁴⁾.

Bên cạnh đó, Tỉnh ủy An Giang tích cực tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo, phân công người đứng đầu cấp uỷ, cơ quan, tổ chức tiếp công dân, đối thoại trực tiếp với đồng bào Khmer; giải quyết khiếu nại, tố cáo, kiến nghị, phản ánh của đồng bào Khmer, giải quyết các vấn đề phức tạp trên địa bàn.

Bên cạnh những kết quả đạt được, công tác vận động đồng bào Khmer của Tỉnh An Giang vẫn còn một số hạn chế: nhận thức của các cấp, các ngành và cán bộ, đảng viên về công tác vận động đồng bào Khmer ở một số nơi chưa đầy đủ. Một số chính sách vận động đồng bào Khmer chưa được cụ thể hóa và vận dụng sáng tạo vào hoàn cảnh thực tế của địa phương; chưa chủ động khơi dậy và phát huy tốt các nguồn lực của địa phương.

Sự phối hợp hoạt động giữa các tổ chức trong hệ thống chính trị ở cơ sở trong công tác vận động đồng bào Khmer chưa chặt chẽ, đồng bộ. Sự lãnh đạo, chỉ đạo của Tỉnh ủy, cấp ủy cơ sở có lúc, có nơi chưa kịp thời, thiếu sắc bén, còn tình trạng đùn đẩy trách nhiệm. Trong không ít trường hợp, một số cấp ủy coi công tác vận động đồng bào Khmer là trách nhiệm của khối dân vận, của các tổ chức đoàn thể nên có hiện tượng lơ là với công tác này. Phương thức hoạt động của khối dân vận ở một số nơi chưa được đổi mới mạnh mẽ, hoạt động còn cầm chừng, chưa đáp ứng yêu cầu của thời kỳ mới. Hiệu quả hoạt động của một số tổ chức đoàn thể còn bất cập, lúng túng trong việc xác định nội dung và phương thức hoạt động.

Công tác tuyên truyền, vận động đồng bào Khmer thực hiện các chủ trương, đường lối của Đảng, chính

sách, pháp luật của Nhà Nước còn thiếu thường xuyên, thiếu kịp thời. Nội dung, phương thức vận động có lúc, có nơi chưa sát, hợp với yêu cầu và tình hình thực tế đang diễn ra tại địa phương và trình độ nhận thức của đồng bào dân tộc Khmer. Một bộ phận đồng bào Khmer còn có tư tưởng trông chờ vào sự đầu tư, hỗ trợ của Nhà nước và cộng đồng, chưa chủ động tự tổ chức sản xuất, kinh doanh để tăng thu nhập cải thiện cuộc sống. An ninh chính trị, tinh thần đoàn kết dân tộc, tôn giáo tuy được giữ vững và tăng cường song vẫn còn tiềm ẩn những yếu tố có thể ảnh hưởng bất lợi trong vùng trước những hoạt động móc nối, lôi kéo của các thế lực thù địch từ bên ngoài.

2. Một số giải pháp tăng cường sự lãnh đạo của Tỉnh ủy An Giang đối với công tác vận động đồng bào Khmer thời gian tới

Một là, tạo chuyển biến mạnh mẽ trong nhận thức, trách nhiệm, hành động của toàn Đảng bộ và hệ thống chính trị tỉnh An Giang về công tác vận động đồng bào Khmer.

Thời gian tới, Tỉnh ủy An Giang cần tiếp tục đẩy mạnh việc thực hiện Nghị quyết Trung ương 7 (khoá IX) về công tác dân tộc, Chỉ thị số 68-CT/TW ngày 18/4/1991 của Ban Bí thư về công tác ở vùng đồng bào Khmer; tuyên truyền, phổ biến các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về chính sách vận động đồng bào Khmer rộng rãi đến các tầng lớp nhân dân. Trong đó, cần tiếp tục hoàn thiện các cơ chế, chính sách, bảo đảm các dân tộc bình đẳng, tôn trọng, đoàn kết, tạo chuyển biến rõ rệt trong phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội...

Xây dựng, kiện toàn tổ chức bộ máy, cán bộ làm công tác dân vận của hệ thống chính trị; quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng cán bộ gắn với nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ đáp ứng yêu cầu công tác vận động đồng bào Khmer trong tình hình mới.

Hai là, đổi mới nội dung, phương thức tuyên truyền, vận động đồng bào Khmer. Chỉ đạo các cấp ủy địa phương đưa hoạt động của Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể chính trị - xã hội thực sự chuyển biến tích cực; đổi mới nội dung, phương thức hoạt động, tập trung hướng về cơ sở. Tăng cường tuyên truyền cho đồng bào Khmer hiểu rõ và chấp hành nghiêm chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước.

Thực hiện nghiêm quy chế dân chủ ở cơ sở, tạo điều kiện cho đồng bào tham gia xây dựng, giám sát và thực hiện các chính sách, chương trình, kế hoạch, phát triển

kinh tế - xã hội, văn hóa, an ninh, quốc phòng ở vùng đồng bào dân tộc Khmer. Vận động đồng bào chuyển dịch cơ cấu kinh tế, xóa đói giảm nghèo, xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân, bảo vệ an ninh, trật tự, trị an địa phương. Đẩy mạnh xây dựng đời sống văn hóa, giữ gìn, phát huy bản sắc văn hóa dân tộc.

Ba là, tập trung lãnh đạo phát triển kinh tế - xã hội, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho đồng bào Khmer. Tiếp tục tập trung phát triển kinh tế, nâng cao đời sống cho đồng bào dân tộc Khmer thông qua chính sách dân tộc, các chương trình, dự án... Triển khai thực hiện Chương trình Mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn từ năm 2021 đến năm 2030, góp phần thu hẹp khoảng cách chênh lệch giàu nghèo và mức sống giữa các dân tộc trong cộng đồng.

Nâng cao trình độ dân trí, chăm sóc sức khỏe, tạo điều kiện thúc đẩy mức hưởng thụ văn hóa văn nghệ, thể dục thể thao cho đồng bào dân tộc Khmer. Đẩy mạnh việc dạy và học chữ, tiếng dân tộc; tuyên truyền vận động đồng bào Khmer tham gia bảo hiểm y tế đạt tỷ lệ theo quy định, đảm bảo hầu hết đồng bào dân tộc Khmer đều được chăm sóc sức khỏe tốt hơn; hạn chế đến mức thấp nhất các loại dịch bệnh nguy hiểm xảy ra trong vùng có đông đồng bào dân tộc Khmer.

Bốn là, thực hiện tốt công tác cán bộ và phát huy vai trò của người có uy tín trong đồng bào Khmer. Để tăng cường công tác vận động đồng bào Khmer cần nâng cao chất lượng của đội ngũ cán bộ trong hệ thống chính trị từ cấp tỉnh tới cơ sở; đặc biệt là đội ngũ cán bộ lãnh đạo chủ chốt. Đẩy mạnh xây dựng đội ngũ cán bộ có phẩm chất đạo đức và năng lực công tác tốt để đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ công tác vận động đồng bào Khmer trong tình hình mới. Cùng cố hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh ở vùng có đông đồng bào dân tộc Khmer; nâng cao vị trí, vai trò của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội, các đoàn thể nhân dân trong việc tham gia thực hiện tốt chính sách dân tộc và phát huy tốt lực lượng đoàn viên, hội viên.

Có kế hoạch chăm lo, xây dựng, phát triển cán bộ, đảng viên là người Khmer. Thực tế cho thấy, không ai làm công tác vận động đồng bào Khmer tốt hơn chính con em, đồng bào của họ, vì đây là người nhà của đồng bào. Họ chính là cầu nối giữa Đảng và người Khmer. Trong một số trường hợp, cán bộ người Kinh vận động, đồng bào không nghe, không thực hiện nhưng cán bộ người Khmer vận động, đồng bào Khmer lại nghe và hăng hái thực hiện theo. Việc làm này có ý

nghĩa đấu tranh, phản bác các luận điệu sai trái, thù địch khi cố tình xuyên tạc, vu cáo cho rằng Đảng và Nhà nước ta không coi trọng cán bộ là người Khmer... Do đó, việc xây dựng đội ngũ cán bộ người Khmer có ý nghĩa trên nhiều mặt, vừa mang tính trước mắt, vừa mang tính lâu dài, đặc biệt trong công tác vận động đồng bào Khmer.

Năm là, tăng cường công tác vận động đồng bào Khmer của chính quyền, Mặt trận và các đoàn thể nhân dân. Đề cao vai trò, trách nhiệm của chính quyền, Mặt trận và các đoàn thể nhân dân trong công tác vận động đồng bào Khmer. Tạo điều kiện thuận lợi để đồng bào Khmer mạnh dạn đóng góp ý kiến xây dựng chính quyền, tác phong, lề lối làm việc của đội ngũ cán bộ, công chức, tham gia xây dựng chủ trương ở chính quyền cơ sở.

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể nhân dân cần thực hiện tốt vai trò dân chủ đại diện và phản biện xã hội, vận động nhân dân tham gia xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền ngày càng trong sạch, vững mạnh

Phát huy vai trò của Mặt trận và các đoàn thể, làm tốt công tác vận động, tranh thủ và phát huy vai trò của người có uy tín trong đồng bào Khmer trong phát triển kinh tế - xã hội, giữ gìn an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội ở địa phương. Tạo mối quan hệ mật thiết giữa nhà chùa với chính quyền, mặt trận và người dân trong vùng đồng bào Khmer để thực hiện tốt chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước.

Sáu là, tăng cường công tác kiểm tra, giám sát, sơ, tổng kết kinh nghiệm công tác vận động đồng bào Khmer. Kịp thời biểu dương, khen thưởng và nhân rộng những gương điển hình tiên tiến người tốt, việc tốt của đồng bào Khmer, tiến tới vận động đồng bào chung tay, góp sức trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc ở địa phương./

(1) Gìn giữ, phát triển đa dạng văn hóa vùng biên An Giang, <https://www.qdnd.vn/van-hoa/doi-song/gin-giu-phat-trien-da-dang-van-hoa-vung-bien-an-giang-702823>, ngày 16/8/2022.

(2), (3) Ủy ban nhân dân tỉnh An Giang, Báo cáo số 07/BC-BDT kết quả thực hiện công tác dân tộc năm 2023 và phương hướng nhiệm vụ năm 2024, ngày 26/01/2024.